

Η ΕΚΘΕΣΙΣ (1938)
ΤΟΥ ΔΙΕΥΘΥΝΤΟΥ ΤΟΥ ΔΙΕΘΝΟΥΣ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΚΑΙ Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ

Υ Π Ο
Ι. Ζ Α Ρ Ρ Α (*)

I

Ἡ κατ' ἔτος διεξαγομένη συζήτησις ἐπὶ τῆς ἐκθέσεως τοῦ Διευθυντοῦ ἀποτελεῖ ἐν ἑκ τῶν μᾶλλον χαρακτηριστικῶν καὶ σπουδαίων περιστατικῶν τῆς ζωῆς τῆς ἡμετέρας Ὄργανώσεως.

Ἀπὸ ἀπόψεως διεθνοῦς κοινωνικῆς πολιτικῆς ὡς καὶ ἀπὸ ἀπόψεως διεθνοῦς Δικαίου, ἐνέχει πράγματι μεγίστην σπουδαιότητα τὸ νὰ ὑπάρχη σήμερον ἐν τοιοῦτον ὄργανον διεθνοῦς Δικαίου, ἡ Συνδιάσκεψις «ἣτις νὰ προβαίη κατ' ἔτος εἰς τὴν ἀνασκόπῃσιν τῶν οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων τὰ ὅποια ἀπασχολοῦν τὸν κόσμον».

Χάρις εἰς αὐτὴν τὴν ὑπέροχον καὶ πρωτότυπον μέθοδον ἐργασίας, οἱ ἐπίσημοι ἀντιπρόσωποι τῶν Κρατῶν ὡς καὶ οἱ ἐκπρόσωποι τῶν ἐπαγγελματικῶν συμφερόντων, οἵτινες δικαιούνται νὰ μετέχουν τῶν ἐργασιῶν τῆς ἡμετέρας Ὄργανώσεως, ἐκφράζουν ἐλευθέρως τὰς ἀπόψεις καὶ τὰς ἐπιδιώξεις των, οὕτω δὲ δυνάμεθα νὰ προβῶμεν εἰς χρησίμους διαπιστώσεις ὡς πρὸς τὴν κατάστασιν καὶ τὰς συγχρόνους τάσεις εἰς τὸ κοινωνικὸν πεδίον.

Ἐν τῶν πολυτιμωτέρων ἀποκτημάτων μεταξὺ ἐκείνων τὰ ὅποια μᾶς προσφέρει ἡ σύστασις τῆς Διεθνοῦς ταύτης δημοσίας ὑπηρεσίας, οἷα εἶναι τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας, εἶναι ἀναντιρρήτως ἡ ἐτησία ἔκθεσις τοῦ Διευθυντοῦ του, δικαίως δὲ ὄλοι ἡμεῖς ὅσοι ἀνερχόμεθα ἐπὶ τοῦ βήματος τούτου θεωροῦμεν ὡς καθήκον μας νὰ ἐκφράσωμεν τὸν θαυμασμόν μας διὰ τὴν τελείαν συνθετικὴν ἐργασίαν τὴν ὅποιαν μᾶς παρουσιάζει κατ' ἔτος ὁ Διευθυντής.

Διὰ τὴν πολύτιμον αὐτὴν ἐργασίαν ἣτις μᾶς παρέχεται, αὐτὴν ἀκόμη τὴν φορὰν θεωρῶ καθήκον μου νὰ ἐκφράσω καὶ ἐγὼ τὴν εὐγνωμοσύνην καὶ τὴν ἐκτίμησίν μου εἰς τὸν διαπρεπῆ συγγραφέα τῆς. Ὁ κ. Μπάτλερ

*) Ἡ εἰς τὴν συνέλευσιν τοῦ Δ.Γ.Ε. ὀμίλια τοῦ κ. Ζάρρα (εἰσηγητοῦ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν συμβάσεων) ὑπερβίβει τὰς τυπικάς, ὡς τὰ πολλὰ, τοιαύτας ἀγορευσεις καὶ ἐξετάθη εἰς κρίσεις καὶ ὑποδείξεις ζωικοῦ ὄντως διαφέροντος διὰ τὴν Διεθνή Ὄργανωσιν Ἐργασίας.
Δ. Κ.

καθ' ὅλα ἀξίος τῶν πεπρωμένων τῆς Ὁργανώσεως ταύτης, τὴν ὁποίαν ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν διηύθυνε μὲ τὴν δεινὴν δεξιότητάν, ἀξιοπρέπειαν καὶ ἀφοσίωσιν, πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφανος διότι τώρα, ὅτε προσανατολίζεται πρὸς νέα καθήκοντα, δύναται νὰ συναποκομίξῃ τὴν εὐγνωμοσύνην ὀλοκλήρου τῆς παγκοσμίου κοινῆς γνώμης, διὰ τὸν πρωτεύοντα ρόλον τὸν ὁποῖον διεδραμάτισε εἰς τὸ διεθνὲς πεδῖον ὑπὲρ τοῦ διεθνοῦς διακανονισμοῦ τῆς ἐργασίας.

Ὡς πρὸς ἐμὲ δὲν πιστεύω ὅτι θὰ εἶμαι εἰς θέσιν νὰ προσφέρω ἀξιόλογόν τινα συμβολὴν ἐπὶ τῆς οὐσίας τῶν ἐνδιαφερομένων οἰκονομικῶν καὶ κοινωνικῶν ζητημάτων, τὰ ὁποῖα πραγματεύεται ἡ ἐν λόγῳ ἐκθεσις καὶ ἰδίᾳ μετὰ τόσας σπουδαίας ἀγορεύσεις αἱ ὁποῖαι ἐξεφωνήθησαν μέχρι σήμερον.

Παρεμβαίνων εἰς τὴν συζήτησιν θὰ ἀρκεσθῶ ὅθεν εἰς ὠρισμένας συντόμους παρατηρήσεις σχετικὰς μὲ τὸ ἸV Μέρος τῆς Ἐκθέσεως τοῦ Διευθυντοῦ.

Παρὰ τὴν ὀλίγον ἴσως σύντομον διατύπωσιν αὐτοῦ, τὸ κεφάλαιον τοῦτο τῆς ἐκθέσεως ἐνέχει οὐσιώδη σημασίαν, διότι πραγματεύεται περὶ τῆς καθόλου δράσεως τῆς Διεθνοῦς Ὁργανώσεως τῆς Ἐργασίας δηλ. περὶ αὐτῆς ταύτης τῆς ζωῆς τοῦ ἐν λόγῳ ἔθνος.

Ὅσον ἀφορᾷ ἐμὲ ἀνεῦρον μὲ εὐχαρίστησιν ἐν τῇ ἐκθέσει τὴν διαβεβαίωσιν τοῦ Διευθυντοῦ, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ Ὁργάνωσις δρᾷ μακρὰν πάσης πολιτικῆς. Τὸ γεγονός τοῦτο πρέπει νὰ μᾶς χαροποιῇ. Ἡ τοιαύτη ἄλλως τε ἀντίληψις εἶναι ἡ μόνη ἣτις εὐρίσκεται ἐν ἀρμονίᾳ πρὸς τὸ πνεῦμα τοῦ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐργασίας. Ἐν πάσῃ ὁμως περιπτώσει καθ' ἣν ἀφορᾷ τὰς ἀρμοδιότητας τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας, τὸ ἄρθρον 10 τοῦ Καταστατικοῦ τὸ ὁποῖον τὰς καθορίζει, ἀναθέτει εἰς τὸ Γραφεῖον καθήκοντα καθαρῶς τεχνικά. Ὀλοκλήρος ἡ Διεθνὴς Ὁργάνωσις Ἐργασίας πρέπει ἐπομένως νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν αὐτὴν ὁδόν, ἂν θέλῃ νὰ ἀποφύγῃ κρίσεις, ἀποτέλεσμα τῶν ὁποίων θὰ ἦτο νὰ ἐξισθηνήσῃ ἢ νὰ κλονισθῇ ἡ κοινὴ ἡμῶν προσπάθεια.

Εἶμαι τῆς γνώμης ὅτι, ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου θὰ ἔκρεπε νὰ ἐκφράσῃ ἡ Συνδιάσκεψις τὴν πλήρη αὐτῆς ἱκανοποίησιν διὰ τὴν γόνιμον καὶ χρήσιμον ἐργασίαν, ἣτις ἐπετελέσθη κατὰ τὸ διαρροῦσαν ἔτος. Ἡ τελεία προπαρασκευὴ ὄλων αὐτῶν τῶν Συνδιασκέψεων περὶ ὧν γίνεται λόγος εἰς τὴν Ἐκθεσιν τοῦ Διευθυντοῦ, ἡ παρασχεθεῖσα ὑπὸ τοῦ Γραφείου εἰς τὰς Κυβερνήσεις ὠρισμένων Κρατῶν συνεργασία πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως τὰς υποβοηθήσῃ εἰς τὴν τελειοποίησιν τῆς Ἐθνικῆς αὐτῶν ναμοθεσίας, αἱ δημοσιευθεῖσαι ἀξιόλογοι μελέται ἐπὶ κοινωνικῶν προβλημάτων, ὅλη αὐτὴ ἡ πολλαπλὴ δραστηριότης, ἣτις εἶναι τὸ ἀποτέλεσμα τῆς καθημερινῆς ἀόκνου καὶ μεθοδικῆς ἐργασίας τῶν ὑπαλλήλων του, ἀποδεικνύουν διὰ μίαν ἔτι φερόντων ὅτι τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας ἀποτελεῖ τὴν κλεῖδα τοῦ ὄλου συστήματος τοῦ διεθνοῦς διακανονισμοῦ τῆς ἐργασίας.

Ἡ ἐκθέσις τοῦ Διευθυντοῦ, ἀφίνει νὰ ἐννοηθῆ ὅτι ἐν τῷ μέσῳ τῆς γενικῆς ἀναστατώσεως καὶ αὐτὴ ἀκόμη ἡ Διεθνὴς Ὑργάνωσις τῆς Ἔργασίας, προσέκρουσε εἰς τὴν ἀντιπάθειαν ὀρισμένων ἀντιλήψεων. Ἡ παρούσα Συνδιάσκεψις εἰς τὴν ὁποίαν συμμετέχουν ἀντιπρόσωποι 50 Κρατῶν, ἡ ὁποία ἐλαμπρύνθη διὰ τῆς παρουσίας τόσων διακεκριμένων προσωπικοτήτων, καταδεικνύει σαφῶς ὅτι παρὰ τὰς δυσχερείας καὶ τὰ ἐμπόδια, ἡ Διεθνὴς Ὑργάνωσις τῆς Ἔργασίας ἀναπτύσσεται κατὰ τρόπον σταθερόν.

Δικαίως ὅθεν ὁ Διευθυντὴς ὑπογραμμίζει τὸ γεγονός ὅτι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπικυρώσεων τῶν διεθνῶν συμβάσεων ἐργασίας ἀκολουθεῖ κανονικῶς αἵξουσαν πρόοδον. Παρ' ὄλην ὅμως τὴν αἰσιοδοξίαν μας, εἰς τὸ σπουδαῖον τοῦτο σημεῖον ἄς μὴ λησμονῶμεν ὅτι πλὴν τῶν ἐχθρικῶς διακειμένων ἀντιλήψεων, τὰς ὁποίας ὑπενίτιται ὁ Διευθυντὴς, ὑπάρχουν καὶ ὀρισμένα γεγονότα ἀποδεικνύοντα ὅτι ἡ κατάστασις δὲν εἶναι ὅσον θὰ ἠϋχόμεθα ἰκανοποιητικὴ.

Πράγματι ἂν ἀφ' ἐνὸς ἠγγίσαμεν τὸν ἀριθμὸν τῶν 814 ἐπικυρώσεων αἱ ὁποῖαι προσέρχονται ἐκ 48 Κρατῶν δὲν εἶναι ἀφ' ἑτέρου δυνατόν νὰ παρίδωμεν τὰς ὀλίγας ρωγμὰς αἵτινες παρατηροῦνται εἰς τὸ οὔτως ἀνεγερθὲν τεράστιον διεθνὲς νομοθετικὸν οἰκοδόμημα.

Βεβαίως αἱ ρωγμαὶ αὗται οὐδένα σοβαρὸν κίνδυνον παρουσιάζουν διὰ τὸ μέλλον τοῦ διεθνοῦς διακανονισμοῦ τῆς ἐργασίας. Ἀλλὰ εἶναι καὶ αὐτὴν ἔτι τὴν φορὰν γεγονὸς ὅτι εὐρέθημεν πρὸ τῆς ἐλλείψεως 67 ἐτησίων ἐκθέσεων ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐπικυρωθεισῶν συμβάσεων, τὰς ὁποίας ἐν τούτοις κατὰ τὸ ἄρθρον 22 τῆς Καταστατικῆς ἐδικαιούμεθα νὰ ἔχωμεν λάβη. Αἱ ἐν λόγῳ ἐλλείπουσαι ἐκθέσεις ἔπρεπε νὰ εἶχον ὑποβληθῆ ἐκ μέρους τριῶν χωρῶν ἐκ τῶν ὁποίων αἱ δύο ἔχουν τοιαύτην βιομηχανικὴν σπουδαιότητα, ὥστε νὰ ἐμφανίζεται ὡς ἀναγκαία, ἡ συνεργασία τῶν διὰ τὴν εὐδωσιν τοῦ ἔργου—τὸν διεθνή διακανονισμόν τῆς ἐργασίας—τὸν ὁποῖον ἀπὸ κοινοῦ ἔχομεν ἀναλάβει, καὶ τὸ ὁποῖον στηρίζεται ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τῆς παγκοσμιότητος. Τὰ δύο πρῶτα Κράτη εἶχον πράγματι ἀπὸ μακροῦ ἐκδηλώσει ἐν ἐκ παραδόσεως ἐνδιαφέρον ὑπὲρ τοῦ διεθνοῦς διακανονισμοῦ τῆς Ἔργασίας.

Ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ ἐνὸς ἐξ αὐτῶν εἶχε συγκληθῆ τῷ 1890 ἡ πρώτη διπλωματικὴ Συνδιάσκεψις, ἣτις ἐκλήθη νὰ ἀσχοληθῆ μὲ τοιοῦτου εἶδους ζητήματα. Τὸ ἕτερον εἶναι ἐν ἐκ τῶν πρώτων τὰ ὁποῖα ἦδη ἀπὸ τοῦ 1904 συνῆψαν διμερεῖς συνθήκας ἐργασίας. Δὲν δυνάμεθα ὅθεν εἰμὴ νὰ λυπηθῶμεν διότι ἐστερήθημεν τῆς συνεργασίας τῶν δύο αὐτῶν χωρῶν εἰς τὰς κοινὰς ἡμῶν προσπάθειας.

Ἡ ἔλλειψις κατὰ τὸ τρέχον ἔτος τόσον μεγάλου ἀριθμοῦ ἐτησίων ἐκθέσεων ἀποτελεῖ ἀνανιρῆτως χαρακτηριστικὸν γεγονός.

Κατὰ τὴν κατάστροφον τοῦ ἰσοζυγίου τῶν ἐπιτευχθέντων ἀποτελεσμάτων, συμβουλευόμενοι ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον ὠνομάσθη βαρόμετρον τῆς ζωτικότητος καὶ τῆς ἀναπτύξεως τοῦ ἐτέρου θεσμοῦ, ἐὰν ἀφ' ἐνὸς ἠθέλομεν λάβει

ὕπ' ὄψει τὸν πολλαπλασιασμόν τῶν ἐπικυρώσεων, θὰ πρέπει ἀφ' ἑτέρου τώρα νὰ λάβωμεν ἐκ παραλλήλου ὕπ' ὄψει καὶ τὰς ἀπωλείας αἱ ὁποῖαι δύνανται νὰ παρατηρηθοῦν. Ἄν πολαὶ χῶραι ἐκ τῶν ὁποίων πολλαὶ ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος, προῆλθον νὰ μᾶς προσφέρουν τὴν πολύτιμον συνεργασίαν των καὶ τὴν ἰσχυρὰν ὑποστήριξίν των, εἶναι ἐν τούτοις γεγρονὸς ὅτι μέχρι σήμερον ἀπωλέσαμεν δεκάδα περίπου Κρατῶν τὸ ὅποια μᾶς ἐγκατέλειψαν καθ' ὁδόν.

Δὲν θὰ ἤθελον ἐπίσης νὰ παρέλθω ἐν σιγῇ τὸ γεγονός ὅτι κατὰ τὴν παροῦσαν περίοδον ἔχομεν νὰ καταχωρήσωμεν καὶ μίαν περίπτωσιν καταγγελίας συμβάσεως. Καθ' ὅσον γνωρίζω, διὰ πρώτην φοράν παρουσιάζεται περίπτωσις καταγγελίας συμβάσεως, ἐξαιρουμένων βεβαίως τῶν περιπτώσεων ἐκείνων αἱ ὁποῖαι ὀφείλονται εἰς τὴν ἀποδοχὴν ἀναθεωρηθείσης συμβάσεως.

Ἡ Συνδιάσκεψις δὲν πρέπει νὰ παραγνωρίζη τὰς ὀλίγας αὐτὰς δυσχερείας τὰς ὁποίας ἀντιμετωπίζει ἡ ἡμετέρα Ὁργάνωσις. Εἶμαι μάλιστα τῆς γνώμης ὅτι θὰ ἠδύνατο νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχὴν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐπὶ τῆς τοιαύτης μορφῆς τῆς καταστάσεως διότι καὶ αὐτὴ ὅπως ἐκεῖνο ἔχει τὸ οὐσιώδες καθήκον νὰ ἐπαγρυπνῇ ἐπὶ τῆς ἀναπτύξεως τῆς Ὁργανώσεως μελετῶσα ὅλα τὰ κατάλληλα μέτρα δι' ὧν θὰ ἐδραιωθῇ καὶ θὰ ἐπαυξηθῇ τὸ κῦρος αὐτῆς.

Θὰ ἤθελον ἐπίσης νὰ ἐκφράσω μίαν ἀπλὴν εὐχὴν, ἐν σχέσει πρὸς τὴν μορφήν τῆς ἐκθέσεως ταύτης, εἰς ὅτι εἰδικῶς ἀφορᾷ τὴν σύνταξιν τοῦ κεφαλαίου ὅπου ἀναλύονται τὰ πεπραγμένα τῆς Διεθνοῦς Ὁργανώσεως τῆς Ἐργασίας. Διερωτῶμαι ἂν δὲν θὰ ἦτο εὐκταῖον νὰ ἀναφέρωνται εἰς τὸ ἐν λόγῳ κεφάλαιον, ἔστω καὶ περιληπτικῶς, τὰ διάφορα συνταγματικῆς φύσεως προβλήματα, αἵτινα προεβλήθησαν διὰ τὴν Ὁργάνωσιν ἡμῶν, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ διαρρυσαντος ἔτους. Δὲν θὰ ἔπρεπε πράγματι νὰ λησμονώμεν, ὅτι δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 36 τοῦ Συντάγματος, ἡ Συνδιάσκεψις εἶναι ἀρμοδία ὅπως τροποποιῇ τὸν Καταστατικὸν αὐτῆς Χάρτην. Ἡ Συνδιάσκεψις ψηφίζει τὰς διεθνεῖς συμβάσεις ἐργασίας διὰ τῶν ὁποίων καὶ καθορίζει τὴν ἀκριβῆ ἔκτασιν τῶν νομικῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἀναλαμβανομένων ὑπὸ τῶν Κρατῶν Μελῶν. Ὡσαύτως, κατ' ἔθιμον, ἡ Συνδιάσκεψις ἀποφασίζει περὶ τῆς ἀποδοχῆς εἰς τὴν Διεθνή Ὁργάνωσιν τῆς Ἐργασίας, τῶν Κρατῶν ἐκείνων τὰ ὁποῖα δὲν εἶναι Μέλη τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Ἡ Συνδιάσκεψις κέκτηται οὕτω ἀποφασιστικὸν ρόλον ἐν τῇ Διεθνῇ Ὁργανώσει Ἐργασίας.

Ἐξ ἄλλου ἡ Συνδιάσκεψις ἀποτελεῖται ἀπὸ πληρεξουσίου ὄλων τῶν Κρατῶν Μελῶν, ἐνῶ εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον τὸ ὁποῖον σήμερον χειρίζεται κατ' ἀποκλειστικὸν τρόπον τὰ συντακτικὰ ζητήματα πλεῖστα ὄσα Κράτη δὲν ἐκπροσωποῦνται. Ὑπάρχει τέλος συνήθεια ὅπως τὰ ἐκ τῆς ἐρμηνείας ἢ τῆς ἐφαρμογῆς τοῦ Συντάγματος ἡμῶν ἀναφυόμενα ζητήματα, μὴ διευθετῶνται διὰ τῆς διπλωματικῆς ὁδοῦ, ἀλλ' ὅπως ἐξετά-

ζωνται ἐπὶ τῇ βάσει εἰδικῆς διαδικασίας τὴν ὁποίαν προβλέπει τὸ Σύνταγμα τοῦτο.

Θὰ ἔπρεπε ἐπομένως νὰ δίδεται ἡ εὐκαιρία εἰς τὰ μὴ ἐκπροσωπούμενα εἰς τὸ Συμβούλιον Κράτη, ὅπως καθίστανται καὶ αὐτὰ ἐνήμερα τῶν σοβαρῶν συνταγματικῶν συμβάντων τὰ ὁποῖα θίγουν αὐτὴν ταύτην τὴν ὑπαρξίν τῆς Ὁργανώσεώς μας.

Τὸ Ὅργανον ὅθεν τὸ ὁποῖον προφανῶς δικαιούται νὰ τηρῆται ἐνήμερον ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων, εἶναι ἡ ἐτησία Συνδιάσκεψις. Σχετικῶς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον θὰ ἠδύνατο ἴσως νὰ ὑποβάλλῃ κατ' ἔτος εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν μίαν ἔκθεσιν εἰς τὴν ὁποίαν θὰ ἀναφέροντα ὅλα τὰ ζητήματα, ὅσα προέκυψαν ἐν σχέσει μὲ τὴν ἐρμηνείαν καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ Συνταγματικοῦ ἡμῶν Χάρτου. Νομίζω ὅμως ὅτι ἀντὶ νὰ ὑποβάλληται εἰς τὴν Συνδιάσκεψιν μία εἰδικὴ ἔκθεσις ἐπὶ τῶν θεμάτων τούτων, τὸ Συμβούλιον θὰ ἠδύνατο νὰ ἐξουσιοδοτήσῃ τὸν Διευθυντὴν νὰ συμπληρώσῃ τὸ κεφάλαιον τὰ ἀφιερωμένον εἰς τὴν δρᾶσιν τῆς Διεθνούς Ὁργανώσεως τῆς Ἑργασίας, διὰ τῆς προσθήκης εἰς αὐτὸ μιᾶς περιγραφῆς τῶν γεγονότων τὰ ὁποῖα ἐγείρουν ζητήματα ἐρμηνείας τοῦ Συντάγματος.

Διατρέχοντες τὰς ἔκθεσις τοῦ Διευθυντοῦ, τὰς ὑποβληθείσας κατὰ τὰς πρώτας συνόδους τῆς Συνδιασκέψεως, βλέπομεν ὅτι ὅλα αὐτὰ τὰ ζητήματα, ἀπετέλουν ἀνικείμενον κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἦττον ἐμπεριστατωμένης ἐξετάσεως. Ὑπὸ τὸ ὡς ἄνω πνεῦμα, ἡ παρούσα ἔκθεσις θὰ ἠδύνατο, ἐπὶ παραδείγματι, νὰ κάμνῃ μνείαν τῶν κάτωθι ζητημάτων ἅτινα ἀνεφύθησαν κατὰ τὸ τρέχον ἔτος :

Νομικὴ θέσις τῶν Κρατῶν τὰ ὁποῖα ἀποχωροῦν τῆς Διεθνούς Ὁργανώσεως Ἑργασίας. Ὑποχρεώσεις τῶν Κρατῶν τὰ ὁποῖα ἐσηματίσθησαν διὰ τῆς ἀποσπάσεως μέρους τοῦ ἐδάφους τῶν ἐξ ἑτέρου Κράτους - Μέλους. Ὑποχρεώσεις παραμένουσαι μετὰ τὴν συγχώνευσιν Κράτους Μέλους μετ' ἄλλου Κράτους μὴ ἀνήκοντος πλέον εἰς τὴν Διεθνή Ὁργάνωσιν Ἑργασίας, ἴσως δὲ καὶ αἱ διαμαρτυρίαι ἢ αἱ μηνύσεις αἱ ὑποβληθείσαι δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 23 καὶ ἐφεξῆς τοῦ Συντακτικοῦ Χάρτου. Ἡ Συνδιάσκεψις ἔχει πληρῆς τὸ δικαίωμα νὰ ἀντιμετωπίσῃ τοῦλάχιστον διὰ τὸ μέλλον ὅλας αὐτὰς τὰς νομικὰς καταστάσεις διὰ μέσων εὐθέων καὶ θετικῶν προσθέτουσα εἰς τὰς συμβάσεις εἰδικὰς τυπικὰς διατάξεις (clauses de Style) ὥστε νὰ ἀποκλείεται πᾶσα σχετικὴ ἀμφισβήτησις.

Ἐπειδὴ ἐν τούτοις τὰ γεγονότα ἐκ τῶν ὁποίων ἀναφύονται τοιαῦτα ζητήματα θὰ ἠδύνατο νὰ δημιουργήσῃ ἀξιόλογα προηγουμένα θὰ ἦτο ἀπαραίτητον ὅπως ἡ Συνδιάσκεψις τηρῆται ἐνήμερος τῆς ἐξελίξεως τῶν καταστάσεων, αἱ ὁποῖαι θίγουν τὰς διεθνεῖς σχέσεις εἰς ὅτι ἀφορᾷ τὴν διεθνή ἐργατικὴν νομοθεσίαν. Πράγματι δέ, παραλλήλως πρὸς τὰ οἰκονομικὰ καὶ κοινωνικὰ προβλήματα τὰ ὁποῖα ἐξετάζομεν ἐνταῦθα, δὲν δυνάμεθα νὰ λησμονώμεν ὅτι ἀποτελοῦμεν μίαν Ὁργάνωσιν βασιζομένην ἐπὶ ὠρισμένων κανόνων δικαίου καὶ ὅτι τὸ καθήκον ἡμῶν ἐπιβάλλει νὰ σχηματίζομεν κατ'

ἔτος μίαν ἀκριβῆ ἰδέαν τῆς νομικῆς τάξεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ διαβιοῦμεν.

Τὴν σημασίαν τῶν νομικῶν αὐτῶν ζητημάτων καὶ τὴν ἀνάγκην νὰ ἀφιερῶσωμεν εἰς αὐτὰ ὅλην τὴν προσοχὴν ἡμῶν κατέδειξεν ἐφέτος τὸ γεγονός τῆς συγκλήσεως ἐν Λιέγη Συνεδρίου «Διεθνoῦς Ἐργατικοῦ Δικαίου» Journées de droit International du Travail. Ὅφειλομεν νὰ συγχαρῶμεν τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας διὰ τὴν θανμασίαν πρωτοβουλίαν τὴν ὁποίαν ἔσχε νὰ συγκεντρώσῃ, ἐν συνεργασίᾳ μετὰ τοῦ Πανεπιστημίου τῆς Λιέγης, ἓνα μέγα ἀριθμὸν διαπρεπῶν νομομαθῶν, πρὸς τὸν σκοπὸν ὅπως συζητήσουν οὗτοι τὰ νομικὰ προβλήματα τὰ προκαλούμενα ὑπὸ τοῦ διεθνοῦς διακανονισμοῦ τῆς ἐργασίας. Θὰ ἦτο εὐκταῖον ὅπως συσκέψεις τοῦ εἴδους τούτου ἐπαναλαμβάνονται καὶ εἰς τὸ μέλλον. Σήμερον ἰδίως ὁπότε γίνεται λόγος περὶ μεταρρυθμίσεων τοῦ Συντάγματος τῆς ἡμετέρας Ὁργανώσεως, αὐτὸς οὗτος ὁ Διευθυντὴς ὑπενίσσεται τὴν ἐνδεχομένην ἀνάγκην ὠρισμένων καὶ μάλιστα ριζικῶν τροποποιήσεων αὐτοῦ, παρόμοιαι συσκέψεις δὲν εἶναι δυνατόν εἰμὴ νὰ ρίπτουν φῶς ἐπὶ τῶν τεθέντων προβλημάτων καὶ νὰ βοηθοῦν οὕτω οὐχὶ μόνον τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον, καὶ τὴν Συνδιάσκεψιν ἀλλὰ καὶ τὰ ἐνδιαφόμενα Κράτη, εἰς τὸ νὰ ἀντιληφθοῦν σαφέστερον τὴν ἀκριβῆ φύσιν καὶ σημασίαν τῶν ἐν λόγῳ μεταρρυθμίσεων. Θὰ ἦτο ἴσως χρήσιμον διὰ τὴν μελέτην τῶν ζητημάτων τούτων, ὅπως τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας συγκεντρώσῃ καὶ δημοσιεύσῃ ἀργότερον ὅλας τὰς γνώμας, αἵτινες ἔχουν ἐκτεθῆ σχετικῶς, εἴτε ἐνώπιον τῆς Συνδιασκέψεως εἴτε εἰς Συνέδρια, ὅπως τὸ τῆς Λιέγης εἴτε εἰς δημοσιεύσεις αἵτινες ἐγένοντο ἀπὸ τοὺς εἰδικῶς ἀσχοληθέντας μετὰ ταῦτα ζητήματα νομομαθεῖς, ἔστω καὶ ἂν αἱ γνώμαι αὐταὶ δὲν προέρχονται εἰμὴ ἀπὸ ἰδιωτικὴν πρωτοβουλίαν.

Πλὴν τῶν ὀλίγων ἐπιφυλάξεων, τὰς ὁποίας διετύπωσα, ἀνωτέρω συντάσσομαι πλήρως πρὸς τὴν γνώμην τοῦ Διευθυντοῦ, καθ' ἣν ἡ ἡμετέρα Ὁργάνωσις οὐδὲν σύμπτωμα ἐξασθενήσεως παρουσιάζει καὶ ὅτι τὸ γόητρον αὐτῆς διατηρεῖται ἀνέπαφον.

Πιστεύω πράγματι ὅτι ἡ πρόοδος τῆς διεθνoῦς ἐργατικῆς νομοθεσίας εἶναι σταθερὰ καὶ ὅτι αἱ προσπάθειαι εἰς ὁποίας καταβάλλομεν ἐνταῦθα θὰ ἔχουν ἀσφαλῶς ὡς ἀποτέλεσμα τὴν ἐπέκτασιν εἰς ὅλην τὴν ὑφήλιον τῆς πλήρους ἐφαρμογῆς τῆς ἐργατικῆς Νομοθεσίας.

II

Θεωρῶ ἐξαιρετικὴν δι' ἐμὲ τιμὴν τὸ νὰ μοῦ δίδεται εὐκαιρία νὰ σὰς παρουσιάσω τὴν ἔκθεσιν Ἐπιτροπῆς, οἷα εἶναι ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν συμβάσεων.

Ἐν τῷ διεθνεῖ δικαίῳ ἡ Ἐπιτροπὴ αὕτη ἀποτελεῖ πράγματι μίαν οὐσιώδη καινοτομίαν, λόγῳ τοῦ ἀνατεθειμένου εἰς αὐτὴν ρόλου, ὅστις τὴν καθιστᾷ πρωτότυπον ὄργανον διεθνoῦς ἐλέγχου διὰ τὴν πιστὴν ἐφαρμογὴν τῶν κανόνων τοῦ διεθνoῦς ἐργατικοῦ δικαίου.

Ἐνεκα τούτου καὶ λόγῳ ἐπίσης τῆς μεθόδου τὴν ὁποίαν ἀκολουθεῖ ἡ

Ἐπιτροπὴ αὕτη ἀποτελεῖ σήμερον ἓνα τῶν σπουδαιοτέρων τροχῶν τῆς λειτουργίας τῆς Διεθνoῦς Ὁργανώσεως Ἐργασίας. Πρὶν ἢ εἰσέλθω εἰς τὰ καθ' ἕκαστον τῆς Ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ἄς μοῦ ἐπιτραπῆ νὰ ὑποβάλω εἰς τὴν κρίσιν τῆς Συνδιασκέψεως, οὐχὶ ὡς εἰσηγητὴν τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀλλ' ὡς προσωπικὴν μου γνώμην, ὠρισμένας παρατηρήσεις γενικωτέρου χαρακτῆρος.

Ἐν τῇ κοινῇ ἡμῶν προσπαθειᾷ ὑπὲρ τοῦ διεθνoῦς διακανονισμοῦ τῆς ἐργασίας, δύο διακεκριμένα ἀλλήλων ζητήματα τίθενται : ἀφ' ἑνὸς μὲν ἡ ψήφισις τῶν διεθνῶν κανόνων τῆς ἐργατικῆς νομοθεσίας καὶ ἀφ' ἑτέρου— δι' ὅσα Κράτη προσχωροῦν εἰς αὐτοὺς — ἡ ἐξασφάλισις τῆς πραγματικῆς ἐφαρμογῆς τῶν κανόνων τούτων ἐντὸς τῶν ὁρίων ἑκάστου Κράτους.

Ποῖος εἶναι πράγματι ὁ σκοπὸς τοῦ διεθνoῦς διακανονισμοῦ τῆς ἐργασίας ; Εἶναι νὰ ἐξυψώσῃ καὶ νὰ καταστήσῃ ὁμοιομόρφους τοὺς ὅρους ἐργασίας εἰς ὅλας ἐν γένει τὰς χώρας καὶ νὰ ἐπιτύχῃ τὴν ἀποδοχὴν ἐκ μέρους πάντων, μιᾶς δικαίας καὶ ἀνθρωπίνης κοινωνικῆς στάθμης. Ἄλλ' ἐφ' ὅσον καταβάλλεται προσπάθεια διὰ τὴν πραγματοποίησιν ἰσότητος ὡς πρὸς τοὺς ὅρους τοῦ μεταξὺ Κρατῶν συναγωνισμοῦ καὶ ἀφοῦ δημιουργοῦνται πρὸν τὸν σκοπὸν τοῦτον πολυπληθεῖς καὶ πολὺπλοκοὶ ὑποχρεώσεις καὶ δεσμοὶ ἐπιβάλλεται ἐπίσης, καὶ κυρίως ἡ ὁμοιομορφία αὕτη νὰ ἐπιτευχθῆ οὐχὶ μόνον ἐπὶ τοῦ χάρτου ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν πραγματικότητα. Φρονῶ δέ, ὅτι δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ φαντασθῆ τις τὴν κατάρτισιν ἑνὸς διεθνoῦς κώδικος ἐργασίας, νομικῶς ἀρτίου καὶ προωρισμένου πραγματικῶς νὰ ἐφαρμοσθῆ, ἐὰν ἤθελεν ἀφαιρέσει ἀπ' αὐτοῦ τὸ ἀπαραίτητον στήριγμα ἑνὸς διεθνoῦ ἑλέγχου καὶ κυρώσεων. Πρέπει ὅθεν, νὰ λογιζώμεθα εὐτυχεῖς, διότι χάρις εἰς τὰς εἰδικὰς διατάξεις τοῦ Συντάγματος τῆς, ἡ Ὁργάνωσις ἡμῶν κέκτηται μηχανισμόν ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως ἕτοιμον πρὸν λειτουργίαν καὶ ἀποτελεσματικόν, ὅστις ἐπιτρέπει τὴν ἀσκησιν πλήρους διεθνoῦς ἐλέγχου. Καὶ λέγω πλήρους, ἐπειδὴ τὸ καθιερωμένον ὑπὸ τοῦ συντάγματος σύστημα ἐλέγχου δὲν περιορίζεται μόνον εἰς τὸν ἔλεγχον τῆς νομιμότητος, ἤτοι εἰς τὴν ἐπαλήθευσιν τῆς ἑναρμονίσεως τῶν ἐθνικῶν νομοθεσιῶν, πρὸς τὰς διεθνεῖς συμβάσεις, ἀλλὰ προβλέπει συγχρόνως κυρώσεις διὰ τὴν περίπτωσιν τῶν παραβάσεων. Ἀνάλογος μηχανισμὸς εἰς οὐδένα ἄλλον κλάδον τοῦ διεθνoῦς δικαίου συναντᾶται σήμερον.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἡμετέραν Ἐπιτροπὴν, ἀποτελεῖ αὕτη ἀκριβῶς τὴν κατακλιθεὶς μιᾶς μακροῦς διαδικασίας λιμοβαίου διεθνoῦς ἐλέγχου, στηριζομένου ἐπὶ τοῦ ἀρθροῦ 22 τοῦ συντάγματος μῆς, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ πρῶτον ἐκ τῆς σειρᾶς ἐτέρων ἀρθρῶν ἀναφερομένων εἰς τὰς κυρώσεις, Ἡ διαδικασία αὕτη ἔχει συγχρόνως τὸ μέγα πλεονέκτημα νὰ παρέχῃ εἰς τὰ Κράτη, τὸ καλύτερον μέσον διὰ νὰ ἀποδείξουν τὴν καλὴν αὐτῶν πίστιν εἰς τὴν δημοσίαν γνώμην τόσο εἰς τὴν Ἐθνικὴν ὅσον καὶ τὴν διεθνή.

Σοβαρὰ καὶ βᾶσιμος διεθνῆς κοινωνικὴ πολιτικὴ, δὲν δύναται πραγματικῶς νὰ ἀναπτυχθῆ καὶ νὰ ἀποδώσῃ καρπούς, εἰμὴ μόνον ἐὰν ἀσκητᾷ

έντος ἀτμοσφαιρας γεικῆς ἐμπιστοσύνης, ὡς πρὸς τὴν εἰλικρινῆ ἐκτέλεσιν τῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἀναλαμβανομένων ὑπὸ τῶν ἐπικυρωσάντων τὰς συμβάσεις Κρατῶν.

Αἱ εἰς τὸ Διεθνὲς Γραφεῖον Ἐργασίας ὑποβαλλόμεναι ἐτήσιοι ἐκθέσεις ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν ἐπικυρωθεισῶν συμβάσεων, ἡ περίληψις τῶν ἐκθέσεων τὴν ὁποίαν καταρτίζει ὁ Διευθυντὴς τοῦ Διεθνοῦς Γραφείου Ἐργασίας, αἱ ἐργασίαι κατατάξεως μελέτης καὶ ἐπαληθεύσεως, αἱ ἐκτελούμεναι ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐμπειρογυωμόνων καὶ τέλος ἡ δρᾶσις τῆς Ἐπιτροπῆς τῆς Συνδιασκέψεως, ὅλη ἡ πρωτότυπος καὶ εὐφυῆς αὐτὴ διαδικασία, οὐδένα ἄλλον σκοπὸν ἐπιδιώκει εἰμὴ μόνον νὰ δημιουργήσῃ τὴν προαναφερθεῖσαν ἀτμόσφαιραν ἐμπιστοσύνης. Χάρις εἰς τὸ ὅλον σύστημα, τὰ Κράτη, Μέλη τῆς Διεθνοῦς Ὁργανώσεως Ἐργασίας ὡς καὶ αἱ ἐπαγγελματικαὶ ὀργανώσεις δύνανται νὰ σχηματίσουν ἀκριβῆ ἰδέαν περὶ τῆς πραγματικῆς ἐφαρμογῆς τῆς διεθνοῦς ἐργατικῆς νομοθεσίας εἰς τὰς διαφόρους χώρας. Ὁφείλομεν ἐπομένως ἰδιαίτερος νὰ τονίσωμεν τὴν σπουδαιότητα καὶ τὴν ἀξίαν τῆς τοιαύτης διαδικασίας ἥτις ἀπὸ δωδεκαετίας ἤδη λειτουργεῖ κανονικῶς. Τὸ ἀληθές ἐστίν, ὅτι ἀπὸ νομικῆς ἀπόψεως δὲν πρόκειται ἐνταῦθα περὶ διαδικασίας κυρώσεων. Δι' ἐμέ, ἐν τούτοις, οὐδεμίαν χωρεῖ ἀμφιβολία ὅτι δυνάμει τοῦ ἀρθροῦ 22 τοῦ Συντάγματος, ἡ Συνδιάσκεψις δικαιούται νὰ προβῆ εἰς τεχνικὸν ἔλεγχον, διὰ τοῦ ὁποίου νὰ δυνθῆ νὰ ἀντιληφθῆ τὴν πραγματικὴν κατάστασιν εἰς ὅ,τι ἀφορᾷ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν συμβάσεων. Κέκτηται οὕτω ἡ Συνδιάσκεψις δικαίωμα ἐποπτείας ἐπὶ τῶν ἀποτελεσμάτων τῶν ἐπικυρώσεων. Νομικῶς, ἡ δρᾶσις αὕτη τῆς Συνδιασκέψεως δὲν ἀποτελεῖ εἰμὴ καθαρὰν ἐργασίαν διαπιστώσεως τῶν γεγονότων καὶ πληροφοριακῆν. Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι ἀπολύγει αὕτη εἰς πραγματικὸν ἔλεγχον, ἀφοῦ ἡ ὅλη διαδικασία, περὶ ἧς ὁ λόγος, ἔχει ὡς τελικὸν ἀντικειμενικὸν σκοπὸν νὰ καταδείξῃ εὐκρινῶς, ἐπακριβῶς καὶ ἐπὶ τῇ βάσει ἐξηκριβωμένων πληροφοριῶν, πρῶτον ἂν ἡ Ἐθνικὴ νομοθεσία ἐναρμονίζεται μὲ τὰς διατάξεις τῶν συμβάσεων καὶ δεύτερον ἂν ἡ ἐν λόγῳ νομοθεσία ἐφαρμόζεται πράγματι.

Ἡ ἐργασία αὕτη τῆς ἐπαληθεύσεως ἀποδίδει ἀποτελέσματα ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον γόνιμα. Ἐὰν ὑπάρχον Κράτη ἀσυνεπῆ ἀναγκάζονται τελικῶς νὰ συμμορφωθῶν μὲ τὰς παρατηρήσεις αἵτινες ἀπευθύνονται εἰς αὐτὰ κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν διαφόρων φάσεων τοῦ ἐλέγχου. Ὅλος ὁ δυναμισμὸς τοῦ ἀρθροῦ 22 βασίζεται ἐπὶ μᾶς ἀνυπολογίστου δυνάμεως τὴν ὁποίαν περικλείει τοῦτο, ἥτοι τῆς δημοσιότητος.

Μόνη ἡ δυνατότης αὕτη τῆς χρησιμοποίησεως τῆς δημοσιότητος ἤρκεσε νὰ δημιουργήσῃ μίαν σειρὰν διεθνῶν συνηθειῶν αἱ ὁποῖαι σχηματίζουν σήμερον πλήρη διαδικουσίαν ἀμοιβαίου ἐλέγχου. Ἀκριβῶς δέ, ἐπειδὴ ἡ διαδικασία αὕτη στηρίζεται κυρίως ἐπὶ αὐτῶν τῶν συνηθειῶν, ἐθίμων καὶ παραδόσεων λέγεται ἐνίοτε ὅτι πρόκειται ἐνταῦθα περὶ διαδικασίας «ἐξω-συνταγματικῆς» ἡ ὁποία ἐν τούτοις δὲν εἶναι ἀντισυνταγματικῆ. Ἄλλ' ἂν

κατέστη δυνατόν νὰ προαχθῆ καὶ νὰ ὀλοκληρωθῆ, σὺν τῷ χρόνῳ, ἢ ἐν λόγῳ διαδικασίᾳ θὰ τὸ ἀποδώσωμεν εἰς τὸ ὅτι αὕτη ἀνταποκρίνεται εἰς τὸ κοινὸν αἴσθημα τῶν διαφόρων μελῶν τῆς Διεθνoῦς Ὁργανώσεως Ἐργασίας.

Δὲν νομίζω ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐπεκταθῶ περισσότερον ἐπὶ τῆς σπουδαιότητος τοῦ μηχανισμοῦ τούτου, ὁ ὁποῖος ἔχει ἤδη πλήρως ἐδραιωθῆ καὶ ὅστις κατέστη ἐπὶ πλέον ἀναπόσπαστον μέρος τῆς λειτουργίας τῆς ἡμετέρας Ὁργανώσεως.

Ἡ ἐκθεσις τῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν ὁποίαν ἔχω τὴν τιμὴν νὰ οὖς παρουσιάσω, συνετάχθη καὶ τὴν φορὰν ταύτην κατὰ τὸν τύπον, ὃν εἶχε καὶ ἡ ἐκθεσις τοῦ παρελθόντος ἔτους. Διαιρεῖται εἰς τέσσαρα μέρη.

Εἰς τὸ προοίμιον τὸ ὁποῖον πραγματεύεται τὰ τῆς συνθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, ὑπάρχει κατὰ τὸ παρὸν ἔτος παρατήρησις, ἣτις ἀπευθύνεται εἰς τὰς μεγάλας βιομηχανικὰς χώρας. Δὲν θεωρῶ ἄσκοπον νὰ τονίσω διὰ μίαν ἀκόμη φορὰν ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου, ὅτι διὰ τὴν καλὴν διεξαγωγὴν τῆς διαδικασίας τοῦ ἐλέγχου, ἐπιβάλλεται νὰ μετέχουν πλέον ἐνεργῶς εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Ἐπιτροπῆς αἱ κυβερνήσεις τῶν ἐν λόγῳ χωρῶν.

Τὸ πρῶτον μέρος τῆς ἐκθέσεως ἀφορᾷ τὴν διαδικασίαν τὴν ὁποίαν ἠκολούθησεν ἡ Ἐπιτροπὴ κατὰ τὴν ἐξέτασιν τῶν ἐτησίων ἐκθέσεων. Μολονότι ἡ Ἐπιτροπὴ μᾶς παρουσιάζει ὅτι οὐσιωδῶς διάφορον ὄλων τῶν ἄλλων Ἐπιτροπῶν τῆς Συνδιασκέψεως καὶ μολονότι ἡ διεξαγωγὴ τῶν ἐργασιῶν τῆς παρέχει τὴν ἐντύπωσιν μιᾶς διαδικασίας οἰοῦναι δικαστικῆς, ἡ Ἐπιτροπὴ ἐθεώρησεν ἐν τούτοις ὑποχρέωσίν τῆς νὰ τοιοῖσθαι καὶ πάλιν ὅτι δὲν ἀποτελεῖ δικαστήριον, ἐνώπιον τοῦ ὁποῖου καλοῦνται νὰ λογοδοτήσουν αἱ Κυβερνήσεις, ἀλλ' ὅτι εἶναι ὄργανον διεθνoῦς συνεργασίας τὸ ὁποῖον λειτουργεῖ βασιζόμενον ἐπὶ τῆς καλῆς θελήσεως ὑπάντων.

Τὸ δεύτερον μέρος τῆς ἐκθέσεως ἐπιλαμβάνεται ζητημάτων γενικωτέρας φύσεως, τῶν ὁποίων ὅμως τὸ ἐνδιαφέρον εἶναι βασικόν, οὐχὶ μόνον διὰ τὴν ἐφαρμογὴν τῶν ἐπικυρωθεισῶν συμβάσεων, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸν σημερινὸν μηχανισμόν τοῦ διεθνoῦς διακανονισμοῦ τῆς Ἐργασίας.

Θίγει οὕτω ὠρισμένα εἰδικὰ νομικὰ θέματα ὑψίστης σπουδαιότητος. Ἐν ἐξ αὐτῶν ἀναφέρεται εἰς τὰ Κράτη Μέλη τὰ ὁποῖα ἀφοῦ ἐπεκύρωσαν συμβάσεις ἐγκαταλείπουν τὴν Κοινωνίαν τῶν Ἐθνῶν καὶ τὴν Διεθνή Ὁργάνωσιν τῆς Ἐργασίας, ἐπικαλούμενα τὸ ἐδάφιον 3 τοῦ πρώτου ἀρθροῦ τοῦ Συμφώνου τῆς Κοινωνίας τῶν Ἐθνῶν. Ἀπὸ τῆς ἡμερομηνίας καθ' ἣν ἡ ἀποχώρησις τῶν Κρατῶν αὐτῶν καθίσταται ὀριστικὴ καὶ ἐφ' ὅσον δὲν καταγγέλλουν τὰς ἐπικυρωθείσας συμβάσεις, συνεχίζουν ἀκόμη νὰ δεσμεύονται ἀπὸ τὰς συμβάσεις τοῦ Συντάγματος τὰς ἀφορώσους τὸν διεθνή ἐλεγχον.

Ἄλλο ἐνδιαφέρον ζήτημα εἶναι τὸ ἀφορῶν τὴν νομικὴν φύσιν τῶν ὑποχρεώσεων Κράτους ἢ οὐκ ἐπικυρωθέντος ἐκ τῆς ἀποσπάσεως μέρους τοῦ ἐδάφους Κράτους Μέλους ἐπικυρώσαντος ὠρισμένας συμβάσεις. Τὸ νέον Κράτος ἐξακολουθεῖ νὰ δεσμεύεται ὑπὸ τῶν συμβάσεων τὰς ὁποίας

ἐπεκύρωσε τὸ πρῶτον; Ὑφίσταται ὁμως καὶ τρίτον ζήτημα ὅπερ θὰ ἰδύνατο νὰ τεθῆ. Ἄφορᾷ τὴν ἔκτασιν τῶν ὑποχρεώσεων τῶν σχετικῶν μὲ τὰς διεθνεῖς συμβάσεις τὰς ἐπικυρουμένας ὑπὸ τοῦ Κράτους, ὅπερ συγχωνεύεται πρὸς ἕτερον Κράτος μὴ ἀνήκον πλέον εἰς τὴν ἡμετέραν Ὁργάνωσιν.

Ἡ Ἐπιτροπὴ δὲν ἔκρινεν φαυτὴν ἐνδεδεγμένην διὰ νὰ ἀποφανθῆ ἐπὶ τῶν ζητημάτων τούτων, ἐκ τῶν ὁποίων τὸ ἐν τοὐλάχιστον ὑπεβλήθη ἤδη πρὸς μελέτην εἰς τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον.

Πρόκειται πάντως ἐνταῦθα περὶ σπουδαίων νομικῶν προβλημάτων. Πρόκειται κυρίως νὰ ἐξακριβωθῆ ἂν αἱ διεθνεῖς συμβάσεις ἐργασίας ἔχουν νομικὴν ὑπόστασιν, ἀνεξάρτητον τῆς τοῦ ἡμετέρου Συντάγματος ἢ ἂν ἔχωσι μετ' αὐτοῦ ὄργανικόν τινα δεσμόν. Κατ' ἐμέ, φρονῶ ὅτι θὰ συνέφερε ὅπως τὰ ἐν λόγῳ ζητήματα λυθῶσιν ὅσῳ τὸ δυνατόν ταχύτερον διότι μόνον ἐν πλήρει γνώσει τῶν περιπτώσεων θὰ δυνηθῶμεν νὰ εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ ἀντιμετωπίσωμεν τὴν εἰδικὴν νομικὴν κατάστασιν ἣτις προσιδιάζει εἰς τὰς ἐν λόγῳ περιπτώσεις, διὰ τῆς προσθήκης ἐν ἀνάγκῃ εἰς τὰς μελλούσας συμβάσεις, ὡς ἔσχον τὴν τιμὴν νὰ τὸ προτείνω ἤδη, εἰδικῶν διατάξεων (clauses de style) καταλλήλων ὅπως τεματίσωσι τὰς τοιούτου εἵδους ἀμφισβητήσεις. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἔκρινε καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο σκόπιμον, ὅπως ἐπαναλάβῃ διὰ μίαν ἔτι φορὰν ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς, νομικὰς τινὰς ἀπόψεις ἐπὶ τῆς ἀκριβοῦς ἐκτάσεως τῶν ὑποχρεώσεων τὰς ὁποίας ἀναλαμβάνουν τὰ Κράτη, ἅτινα ἐπικυροῦν σύμβασιν τινα.

Ἡ ἄσκησις τοῦ ἀμοιβαίου ἐλέγχου, ἀπέδειξεν πράγματι ὅτι ὑπάρχουν καὶ σήμερον ὠρισμένοι περιπτώσεις ἐπικυρώσεων συμβάσεων αἱ ὁποῖαι δὲν ἔτυχον ἐφαρμογῆς.

Κατ' ἐμέ, φρονῶ καὶ εἰς τοῦτο συμπίπτει καὶ ἡ γνώμη τῆς Ἐπιτροπῆς, ὅτι θὰ ἦτο νομικῶς ἀστήρικτος ἡ ἐκδοχὴ ἣτις θὰ ἠυδίσει τὰς ἐπιφανειακὰς ἐπικυρώσεις. Ἡ ἐπικύρωσις διεθνοῦς τινὸς συμβάσεως ἐργασίας εἶναι πρᾶξις νομικῆς φύσεως συντελουμένη συμφώνως πρὸς τὴν διαδικασίαν τὴν ὁποίαν προβλέπει τὸ δημόσιον δίκαιον ἐκάστου Κράτους διὰ τὴν σύναψιν τῶν διεθνῶν συνθηκῶν. Ἐκ τοῦ γεγονότος δὲ τούτου, ἡ πρᾶξις αὕτη τῆς ἐπικυρώσεως καθίσταται πηγὴ διεθνῶν ὑποχρεώσεων διὰ τὸ ἐπικυρώσαν Κράτος. Αἱ ὑποχρεώσεις τῶν Κρατῶν ἐπὶ τοῦ θέματος τούτου εἶναι σαφέστατα προσδιορισμένοι. Πράγματι δέ, τὸ Κράτος τὸ ἐπικυροῦν διεθνή σύμβασιν ἐργασίας δεσμεύεται διεθνῶς καὶ ὀφείλει ὅπῃ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἰσχύος τῆς συμβάσεως νὰ ἐξασφαλίσῃ τὴν πραγματικὴν ἐφαρμογὴν τῶν διατάξεων αὐτῆς, ἄνευ τροποποιήσεώς τινος, περιορισμοῦ ἢ ἐπιφυλάξεως. Ἄλλ' ἐφόσον θὰ ὑπάρχουν ἀκόμη ὠρισμένοι περιπτώσεις ἐπικυρώσεων μὴ ὀκλουθούμεναι ὑπὸ πλήρους ἐφαρμογῆς δὲν εἶναι ἄσκοπον ὅπως ἡ Ἐπιτροπὴ ἐπαναλαμβάνῃ ἐν τῇ ἐκθέσει τῆς τὰς ὡς ἀπόψεις τῆς, αἵτινες ἀναμφισβητήτως συντελοῦν εἰς τὸν σαφέστερον προσδιορισμὸν τῆς ἀληθοῦς φύσεως τῶν διεθνῶν ὑποχρεώσεων τῶν ἀπορροουσῶν ἐκ τῆς πράξεως τῆς ἐπικυρώσεως ἐργασίας. Σημειωτέον μάλιστα, ὅτι αἱ παρατηρήσεις αἱ διατυπωθεῖσαι

μέχρι τοῦδε ἐπὶ τοῦ ἐν λόγῳ θέματος, ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς ἐμπειρογνομόνων, τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς ἐφαρμογῆς τῶν συμβάσεων καὶ αὐτῆς ταύτης τῆς Συνδιασκέψεως, συνετέλεσαν ὥστε πολλαὶ ἐπιφανειακαὶ ἐπικυρώσεις νὰ μετατραποῦν ὀλίγον κατ' ὀλίγον εἰς ἐπικυρώσεις ἀκολουθουμένας ὑπὸ πραγματικῆς ἐφαρμογῆς.

Εἰς τὸ τρίτον μέρος τῆς ἐκθέσεως νομίζω ἀναγκαῖον νὰ ὑπογραμμίσω τὴν παρίστανον τὴν σχετικὴν μὲ τὴν σπουδαιότητα τῆς ἐπιθεωρήσεως ἐργασίας. Εἶναι κατὰ τὴν γνώμην μου ἀνιντιόρητον, ὅτι ἡ καλύτερα ἐγγύησις τῆς ἐφαρμογῆς τῶν διεθνῶν συμβάσεων ἐργασίας ἐδράζεται τελειωτικῶς ἐπὶ μιᾷ καλῆς ἐπιθεωρήσεως ἐργασίας. Δὲν νομίζω περιττὸν ὑπομνήσω ἐνταῦθα, τὴν ἐπιτυχίαν ἣν ἔσχον αἱ δύο περιφερειακαὶ Συνδιασκέψεις ἀντιπροσώπων τῶν Ἑλληνικῶν Ἐπιθεωρήσεως Ἐργασίας τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν, αἵτινες συνεκλήθησαν, ἡ μὲν πρώτη ἐν Χάγῃ τῷ 1935, ἡ δὲ δευτέρα ἐν Βιέννῃ τῷ 1937. Εἶμαι τῆς γνώμης αἱ τοιοῦτου εἴδους συσκέψεις παρασκευάζουν εὐνοικῶς καὶ κατὰ τρόπον θετικὸν πραγματικὴν μορφήν ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἐπιβάλλεται νὰ πραγματοποιηθῇ ἀργὰ ἢ γρήγορα ὁ σύνδεσμος μεταξὺ τῶν ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν Ἐπιθεωρήσεως. Ἡ Ἐπιτροπὴ ἐνόμισε σχετικῶς, καθήκον της, νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἐπιθυμίαν της, νὰ ἴδῃ υἱοθετουμένην ὅσῳ τὸ δυνατόν ταχύτερον διεθνή σύμβασιν ἐργασίας, ἐπὶ τοῦ ζητήματος τούτου.

Εἰς τὸ τελευταῖον μέρος τῆς ἐκθέσεως ἡ Ἐπιτροπὴ διατυπώνει παρατηρήσεις τινὰς σχετικῶς πρὸς τὴν ἐφαρμογὴν τῶν συμβάσεων ὑπὸ τῶν μελῶν. Ἐκφράζει ἐπὶ πλέον τὴν ἱκανοποίησίν της διὰ τὸν τρόπον μὲ τὸν ὁποῖον ἡ Ἐπιτροπὴ ἐμπειρογνομόνων ἐξετέλεσε καὶ κατὰ τὸ τρέχον ἔτος τὴν λεπτοτάτην ἀποστολήν της. Ἡ ἔκθεσίς της ἀποδεικνύει πράγματι ὅτι ἐκτελεῖ τὸ ἔργον της κατὰ τὸν πλέον εὐσυνειδήτον τρόπον καὶ μετ' ἀδιαμφισβητήτου αὐθεντίας. Ἐπὶ τῶν πορισμάτων τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐμπειρογνομόνων ἐστηρίχθησαν ἄλλως τε κυρίως αἱ ἐργασίαι τῆς ἡμετέρας Ἐπιτροπῆς.

Εἰς τὸ γενικὸν μέρος τῆς ἐκθέσεως τῆς Ἐπιτροπῆς, πρᾶσιθενταδύο παραρτήματα. Εἰς τὸ πρῶτον, ἀναγράφονται αἱ παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἐκθέσεων αἵτινες ἐξητάσθησαν ἤδη παρὰ τῆς Ἐπιτροπῆς Ἐμπειρογνομόνων. Εἰς τὴν δευτέραν συνεκεντρώθησαν αἱ παρατηρήσεις τῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν ἐτησίων ἐκθέσεων, τὰς ὁποίας ἡ Ἐπιτροπὴ τῶν Ἐμπειρογνομόνων δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐξετάσῃ, λόγῳ καθυστερήσεως τῆς ὑποβολῆς αὐτῶν. Αὐτὰ ἐν ὀλίγοις περιλαμβάνει ἡ ἔκθεσις τὴν ὑποίαν σὰς ὑποβάλλομεν πρὸς ἔγκρισιν.

Λογίζομαι ἐξαιρετικῶς εὐτυχῆς διότι ἠδυνήθη νὰ λάβω μέρος εἰς τὰς ἐργασίας τῆς Ἐπιτροπῆς ταύτης, ἧτις κατὰ τὴν γνώμην μου εἶναι μία τῶν σπουδαιότερων τῆς ἡμετέρας Ὄργανώσεως. Ἡ λειτουργία τῆς ὅλης διαδικασίας τοῦ ἀμοιβαίου ἐλέγχου ἀπέδειξεν ὅτι ὑπὸ τὴν σημερινὴν κατάστασιν τῶν διεθνῶν σχέσεων, ὁ θεσμὸς αὐτὸς ἀποτελεῖ καὶ τὸ κυριώτερον ἂν ὄχι τὸ μόνον ἐχέγγυον εἰλικρινοῦς ἐφαρμογῆς τῶν συμβάσεων.

Χάρις εἰς τὸ σύστημα τοῦτο, αἱ εἰρήσαι ἐκθέσεις τῶν Κυβερνήσεων ὑπβállονται εἰς ἔλεγχον, ὁ ὁποῖος καθίσταται ὄλονέν καὶ περισσότερον χρήσιμος καὶ ἀποδοκίμος. Τὰ Κράτη ἀντιλαμβάνονται οὕτω τὰς ὑποχρεώσεις των καὶ καταβάλλουν εἰλικρινεῖς προσπαθείας νὰ συμποφωθῶσιν πρὸς αὐτάς.

Ἐναντιρρήτως συνετέλεσε ὁ θεσμός τοῦ ἀμοιβαίου ἐλέγχου εἰς τὸ νὰ κατασιῆ κατὰ μέγα μέρος περιττὴ ἢ χρησιμοποίησις μέτρων ἀυστηροτέρων, οἷα εἶναι ἡ ὑπὸ τῶν ἄρθρων 23 καὶ 24 τοῦ Συντάγματος προβλεπομένη διαδικασία εἰς τὴν ὁποίαν, ἂν παρίστατο ἀνάγκη νὰ προσφύγη τις δι' ἕκαστον ἀναφυόμενον ζήτημα, θὰ ἔθετε πιθανῶς τὴν Ὀργάνωσίν μας πρὸ σοβαρῶν δυσχερειῶν. Εἰς αὐτὴν ὅθεν τὴν διαδικασίαν τοῦ διεθνoῦς ἐλέγχου, ἥτις στηρίζεται ἐπὶ τοῦ ἀρθρου 22 τοῦ Συντάγματος, ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος ἡ πρόοδος καὶ ἡ ἐπέκτασις τῆς διεθνoῦς ἐργατικῆς νομοθεσίας